

ЛІТЕРАТУРА

1. Бузунов Р.А. Початкові критерії набуття професіоналізму курсантами ВНЗ системи МВС // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності: Зб. наук. праць. - 2006. - № 1. - С.109-121.
2. Закон України "Про інноваційну діяльність" від 4.07.2002 р., № 40-IV // ІнфоДиск "Збірник законодавства України" -2006. -№ 11.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» від 7.11.2000 р., № 522 // Там само.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Державна програма розвитку вищої освіти на 2005-2007 роки» від 8.08.2004 р., № 1183 // Там само.
5. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу» від 23.01.2004 р., № 48 // Там само.
6. Наказ МОН України «Рекомендації щодо впровадження кредитно-модульної системи у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації» від 30.12.2005 р., № 774 [Електронний ресурс]. -Режим доступу: www.mon.gov.ua.
7. Тимчасове положення про запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Київському юридичному інституті МВС // Протокол № 1 засідання Вченої ради інституту від 27.01.2005 р.
8. Безносок О.О. Система модульно-рейтингового контролю успішності студентів під час підготовки офіцерів запасу // Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. -2001. - Вип.24.
9. Храбан А.А. Модульно-рейтингова система як метод функціонально-професійної орієнтації молодих фахівців // Там само.
10. Боллобаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник. -К.: ВВП «КОМ-ПАС», 1997. -64 с.
11. Конопльов В.В. Психологічна адаптація курсантів ВНЗ МВС України до діяльності підрозділів кримінальної міліції: Дис... канд. психол. наук: 19.00.06 /Нац. академія внутр. справ України. -Київ, 1999.
12. Корольов Б. Методична складова Болонського процесу // Освіта. -2004. -№ 26. -С.2.
13. Ануфрієв М.І., Бандурка О.М., Ярмиш О.Н. Вищий заклад освіти МВС України: Наук.-практ. посібник. - Харків: Ун-т внутр. справ, 1999. -369 с.
14. Грица Т.Г. Організація професійної освіти в системі МВС України (управлінський та адміністративно-правовий аспекти): Монографія. -Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. -342 с.
15. Нікуліна А.С., Максименко Ю.Б., Матвеев Г.П., Заславська С.А., Сілаєва І.Є., Косточенко М.П., Молчанов В.М. Інноваційні педагогічні технології навчання професії: Монографія /За ред. А.С. Нікуліної. -Донецьк: Донецьк. ін-т післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників, 2005. -385 с.
16. Іванова О.В. Соціально-психологічна адаптація курсантів у вищому закладі освіти МВС як етап професійного становлення майбутніх співробітників пенітенціарної системи: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.06 /Нац. академія внутр. справ України, 1999. -16 с.

Надійшла до редколегії 28.04.2006

БУЗУНОВ Р.А. ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССУ В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ СИСТЕМЫ МВД
Обращено внимание на проблемы организации учебного процесса в ВУЗе системы МВД при внедрении инновационных модульных систем обучения

***

BUZUNOV R.A. PROBLEM OF THE ORGANIZATION EDUCATIONAL TO PROCESS IN A HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION IN SYSTEM OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS
Inverts attention to problems in the organization of educational process in high school in system of the Ministry of Internal Affairs at introduction of innovational modular systems of training

УДК 343.102-057.36

М.О. ГОРЕЛОВ

Харківський національний університет внутрішніх справ

КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ¹

Розглянуто теоретико-правові питання контролю за діяльністю слідчих підрозділів ОВС і сформульовані рекомендації його удосконалення.

Ефективність розслідування злочинів, захист прав і свобод фізичних та юридичних осіб, попередження пра-

вопорушень є найважливішими функціями органів досудового слідства системи МВС, успішне здійснення яких залежить від багатьох факторів, в тому числі від чіткого виконання обов'язків слідчими працівниками. Крім того, слідча діяльність досить часто пов'язана з прийняттям та

¹ Первинна рекомендація з напрямку досліджень: канд. юрид. наук Музичук О.М. (ХНУВС).

реалізацією рішень, які безпосередньо зачіпають права та свободи громадян, інших суб'єктів правовідносин. Все це вимагає дотримання суворого режиму законності в самих органах досудового слідства, чіткого виконання службових обов'язків кожним слідчим, що є можливим при належному функціонуванні контрольної діяльності за органами досудового слідства в цілому та слідчими працівниками зокрема.

Проблеми здійснення контролю за діяльністю слідчих підрозділів органів внутрішніх справ були предметом досліджень О.О. Алексєєва, О.М. Бандурки, О.В. Бауліна, А.Г. Каткової, Г.К. Кожевнікова, П.В. Коляди, М.А. Погорецького, Р.Ю. Савонюка, В.М. Тертишника, О.О. Шандули та ін. Проте ряд актуальних і практично значущих проблем у цій сфері потребують подальшої розробки. Тому метою статі є удосконалення теоретико-правових аспектів здійснення контролю за діяльністю слідчих підрозділів ОВС. Її новизна статі визначається тим, що з'ясовано сутність та види контролю за діяльністю слідчих підрозділів ОВС, надано пропозицій щодо внесення змін та доповнення із зазначених питань.

Таким чином, контроль за діяльністю слідчих підрозділів органів внутрішніх справ можна звести до двох видів: 1) *зовнішній*, який здійснюють державні та громадські органи, їх посадові особи та окремі громадяни; 2) *внутрішній*, який здійснюють, як спеціально створені підрозділи (штаби, інспекції з особового складу, внутрішня безпека, постійно діючі мобільні групи, чергові частини, підрозділи по роботі з персоналом), так і посадові особи, як правило керівники (начальники) для яких здійснення повсякденного контролю є одним із їх посадових обов'язків.

Розглянемо виділені нами вище види контролю за діяльністю слідчих підрозділів органів внутрішніх справ більш детально. Так, зовнішній контроль, як правило здійснюється виборними органами державної влади, органами державної виконавчої влади, спеціалізованими органами та громадськістю. Система зовнішнього контролю за діяльністю слідчих підрозділів органів внутрішніх справ є складною і розгалуженою, оскільки цей контроль здійснюється багатьма державними та громадськими органами і посадовими особами, обсяг контрольної діяльності яких різний. Виходячи з цього можна вести мову про певну систему органів (посадових осіб), які здійснюють контроль за діяльністю слідчих підрозділів органів внутрішніх справ.

На нашу думку, позитивною рисою цього виду контролю є те, що відсутність організаційної підпорядкованості між контролюючим суб'єктом і об'єктом під час його здійснення дозволяє обійти відомчі інтереси, що можуть не співпадати з інтересами та завданнями демократичної, правової і соціальної держави, покликаної служити людині, її інтересам та суспільству в цілому. Негативною – мала оперативність, а отже і дієвість.

Більш детально зупинимось на таких видах зовнішнього контролю за діяльністю слідчих підрозділів органів внутрішніх справ як судовий контроль та нагляд прокуратури. Так, *судовий контроль* відіграє важливу роль у розвитку демократичної правової держави, є надійним гарантом додержання прав і свобод людини, забезпечення злагоди в суспільстві. Більш того, демократизація суспільства, наближення до світових стандартів регулювання

суспільних відносин неможливі без підвищення ролі судової влади в питаннях державного контролю. Особливістю судового контролю є те, що він здійснюється не систематично, як, наприклад, контроль з боку спеціалізованих контролюючих органів або прокурорський нагляд, а періодично при розгляді скарг або справ про злочини.

Як відзначає В.М. Тертишник, "судовий контроль за додержанням законів органами досудового розслідування - це окрема форма діяльності суду, що впливає з покладеної на нього функції захисту прав і свобод людини та здійснюється шляхом надання судом дозволу на певні процесуальні дії, пов'язані з обмеженням конституційних прав і свобод громадян, та контроль за законністю їх проведення" [1, с.727]. На нашу думку, суд має вирішувати і контролювати найбільш принципові питання, пов'язані із забезпеченням прав та свобод людини – недоторканності особи, житла, особистого життя, таємниці телефонних розмов і поштово-телеграфної кореспонденції, інші питання, які віднесені до юрисдикції суду Конституцією України. Змістом контролю під час перевірки забезпечення прав та свобод людини в кримінальному судочинстві є захист конституційних прав громадян. Для цієї функції контролю характерні такі ознаки: 1) у ході цієї діяльності не вирішується питання про винність або невинність особи, притягнутої до кримінальної відповідальності; 2) основним предметом такої діяльності є перевірка правомірності застосування до осіб заходів процесуального примусу, які обмежують конституційні принципи недоторканності: особи, її житла або іншого володіння, таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції [2, с.111-112].

Відповідно до чинного КПК України, судовий контроль розповсюджується на прийняття таких слідчих рішень, як: взяття під варту, продовження строків тримання під вартою; проведення обшуку, огляду житла чи іншого володіння особи; накладення арешту на кореспонденцію і зняття інформації з каналів зв'язку; проведення примусової виїмки в житлі чи іншому володінні особи; направлення обвинуваченого на тривале спостереження або дослідження через призначення судово-медичної чи судово-психіатричної експертизи з поміщенням його у відповідному медичному закладі; закриття кримінальної справи; порушення кримінальної справи; відмова в її порушенні.

Таким чином, під час судового розгляду кримінальної справи суд перевіряє законність і обґрунтованість дій і рішень слідчого, а у випадку виявлення порушень прав громадян та інших порушень закону, допущених під час проведення попереднього слідства виносить окрему ухвалу, якою звертає увагу відповідних посадових осіб прокурорського нагляду і досудового слідства на встановлені порушення закону.

Під час судового контролю за проведенням досудового слідства суд, на підготовчій стадії судового слідства вирішує такі питання: 1) чи підсудна справа суду, на розгляд якого вона надійшла; 2) чи немає підстав для закриття справи або її зупинення; 3) чи складено обвинувальний висновок відповідно до вимог КПК; 4) чи немає підстав для зміни, скасування або обрання запобіжного заходу; 5) чи не було допущено під час порушення справи, провадження дізнання або досудового слідства таких порушень вимог КПК, без усунення яких справа не може бути при-

значена до судового розгляду. Вище вказані питання складають основний зміст перевірки, яку проводить суд по кожній кримінальній справі. Одночасно вони є і програмою наступної перевірки судом повноти і законності проведення досудового слідства.

Прокурорський нагляд є однією із конституційно визначених функцій органів прокуратури України. Згідно зі ст.121 Конституції України на прокуратуру України покладаються: нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Крім того, згідно з п.9 Розділу XV Конституції України та п.2 Перехідних положень Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про прокуратуру" від 12.07.2001 р., прокуратура продовжує виконувати відповідно до чинних законів функцію нагляду за додержанням і застосуванням законів до введення в дію законів, що регулюють діяльність державних органів щодо контролю за додержанням законів.

Особливість прокурорського нагляду полягає у тому, що його акти адресовані відповідним суб'єктам, вимагають насамперед від них власних дій щодо відновлення законності. Зазначене впливає зі змісту ст.ст.21-24 вищевказаного закону, а його ст.25 вказує, що у протесті, поданні, приписі або постанові прокурора обов'язково зазначається, ким і яке положення закону порушено, в чому полягає порушення та що і в який строк посадова особа або орган мають вжити до його усунення.

Як відзначає О.О. Шандула, прокурорський нагляд у кримінальному судочинстві має владно виражені аспекти, тому що він призначений для забезпечення виконання законів органами досудового слідства й дізнання при вирішенні ними визначених кримінально-процесуальним законодавством завдань [3, с.176].

Відповідно до ст.30 Закону України "Про прокуратуру", прокурор вживає заходів до того, щоб органи досудового слідства: 1) додержували передбаченого законом порядку порушення кримінальних справ, розслідування діянь, що містять ознаки злочину, проведення оперативно-розшукових заходів, застосування технічних засобів, припинення та закриття справ, а також додержували строків провадження слідства та тримання під вартою; 2) при розслідуванні злочинів неухильно виконували вимоги закону про всебічне, повне і об'єктивне дослідження всіх обставин справи, з'ясували обставини, які викривають чи виправдовують обвинуваченого, а також пом'якшують і обтяжують його відповідальність; 3) виявляли причини вчинення злочинів і умов, що сприяють цьому, вживали заходів до їх усунення [4].

Як вірно, на нашу думку, відзначають О.В. Баулін та М.С. Карпов, "існуючі форми й методи прокурорського нагляду за слідчою діяльністю надають прокурору можливість постійно, і не завжди обґрунтовано втручатись у дії слідчого, що фактично зводиться до керівництва ним [5, с.148]. Вважаємо, що у новому КПК України необхідно закріпити норму такого змісту: "Прокурор здійснює свої повноваження лише у межах, що забезпечують слід-

чому визначену Законом його процесуальну незалежність, самостійність і відповідальність", що буде сприяти реалізації процесуальної незалежності і самостійності слідчого.

Особливе значення для забезпечення законності в діяльності органів досудового слідства системи МВС відіграє *внутривідомчий контроль*, тобто контроль, який здійснюється, так би мовити "в середині" органів внутрішніх справ, вищестоящими органами (підрозділами), посадовими особами щодо підпорядкованих їм органів (підрозділів, служб) а також окремих працівників. В органах досудового слідства відомчий контроль виступає як складова частина організаційної роботи, невід'ємний елемент керівництва слідчою діяльністю. В процесі його здійснення перевіряється виконання правових актів, вивчаються ділові якості слідчих, їх передовий досвід, удосконалюється структурна побудова слідчих підрозділів, поліпшуються форми та методи їх діяльності, надається практична допомога в роботі, виявляються і усуваються недоліки тощо.

Особливість внутривідомчого контролю зумовлена тим, що останній є найбільш оперативним. Він дає можливість одержувати постійну інформацію про реальне становище справ у контрольованій сфері в найкоротші терміни, додає контролю постійний, систематичний характер. Позитивною рисою відомчого контролю виступає також зацікавленість конкретних керівників у належному функціонуванні всіх ланок підпорядкованого йому органу.

Відповідно до Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, начальники органів внутрішніх справ зобов'язані повсякденно контролювати роботу підлеглих підрозділів та працівників, добиватися суворого дотримання працівниками вимог законності, піклуватися про своєчасне доведення до виконавців наказів, інструкцій, вказівок, визначати обов'язки і права працівників щодо застосування законів та підзаконних актів про посилення охорони громадського порядку та про боротьбу зі злочинністю та іншими правопорушеннями.

Особливості взаємовідносин слідчого і начальника слідчого відділу обумовлюються тим, що слідчий перебуває в процесуальному й адміністративному підпорядкуванні начальника слідчого підрозділу, який, до того ж, може здійснювати розслідування у справі і самостійно. Як відзначає М.А. Погорецький, начальник слідчого відділу має право здійснювати функції: процесуального, адміністративного керівництва і розслідування конкретних кримінальних справ, користуючись при цьому правами слідчого [6, с.94]. У зв'язку з чим, між слідчим та начальником слідчого відділу складаються як кримінально-процесуальні правовідносини, так і адміністративні, які переважно регулюються відомчими нормативно-правовими актами, наприклад Типовим положенням про слідчий відділ, відділення, групу міського, районного, міськрайонного, лінійного управління, відділу, відділення ГУМВС, УМВС, УМВСТ, підрозділу спеціальної міліції.

Відповідно до ст.114-1 КПК, начальник слідчого відділу здійснює контрольні-процесуальні повноваження за своєчасністю дій слідчих по розкриттю злочинів і запобіганню їм, вживає заходів до найбільш повного, всебічного і об'єктивного провадження досудового слідства в кримінальних справах. Начальник слідчого відділу має право перевіряти кримінальні справи, давати вказівки слідчому

про провадження досудового слідства, про притягнення як обвинуваченого, про кваліфікацію злочину та обсяг обвинувачення, про направлення справи, про провадження окремих слідчих дій, передавати справу від одного слідчого іншому, доручати розслідування справи декільком слідчим, а також брати участь у провадженні досудового слідства та особисто провадити досудове слідство, користуючись при цьому повноваженнями слідчого. Вказівки начальника слідчого відділу в кримінальній справі даються слідчому у письмовій формі і є обов'язковими для виконання.

В п.п.4.3.1-4.3.31 Типового положення про слідчий відділ, відділення, групу міського, районного, міськрайонного, лінійного управління, відділу, відділення ГУМВС, УМВС, УМВСТ, підрозділу спеціальної міліції також визначено контрольно-процесуальні повноваження начальника слідчого відділу (відділення, групи). Так, він здійснює контроль за: дотриманням плану-графіка розслідування кримінальних справ; станом розслідування кримінальних справ, у яких закінчився двомісячний термін, вживає заходів щодо їх вирішення в максимально стислі строки; кількістю, своєчасністю і обґрунтованістю прийнятих рішень про зупинення слідства у кримінальних справах; обґрунтованістю порушення кримінальних справ, особливо у сфері економіки і обрання запобіжного заходу; своєчасністю здачі до архіву підрозділів інформаційних технологій закритих кримінальних справ; обґрунтованістю і достовірністю даних про розслідування злочинів і кримінальних справ та об'єктивністю відображення відомостей в облікових документах та статистичних звітах, у тому числі: про участь слідчих у розкритті злочинів; кількість складених протоколів про корупційні діяння; порушення норм кримінально-процесуального законодавства при прийнятті рішень у матеріалах.

Вважаємо слушною пропозицію щодо обмеження процесуальних прав начальника слідчого підрозділу з давання обов'язкових для виконання вказівок слідчому [7, с.5]. Але не можна погодитись з тим, що слідчого взагалі необхідно звільнити від процесуального підпорядкування начальника слідчого підрозділу [8, с.55]. Так, за обмеженість процесуальних повноважень начальника слідчого підрозділу висловились – 72 % опитаних нами слідчих, і лише 27 % вважають, що начальник слідчого підрозділу повинен мати всі повноваження, передбачені ст.114-1 КПК. На нашу думку, процесуальна функція контролю повинна здійснюватися лише процесуальним способом, тобто шляхом перевірки кримінальних справ і особистої участі у провадженні слідчих дій. Іншими способами і засобами процесуальний контроль здійснюватися не може. Тільки після вивчення кримінальної справи й особистої участі у провадженні слідчих дій начальник слідчого підрозділу з'ясовує своєчасність і правомірність дій слідчого з розкриття та попередження злочинів і оцінює дії слідчого з погляду відповідності їх закону.

Начальник слідчого підрозділу виконує такі адміністративні повноваження: встановлює розпорядок роботи слідчого відділу, відділення, вимагає та контролює дотримання службової дисципліни, порушує в установленому порядку клопотання про заохочення працівників чи притягнення їх до дисциплінарної відповідальності; визначає обов'язки своїх заступників, затверджує функціональні

обов'язки особового складу підрозділу шляхом встановлення спеціалізації по розслідуванню окремих категорій злочинів; забезпечує планування роботи слідчих підрозділів та висвітлення у них наявних проблем з урахуванням результатів роботи та оперативної обстановки, вжиття відповідних заходів щодо їх вирішення з урахуванням наказів, розпоряджень, вказівок МВС, ГУМВС, УМВС, УМВСТ; здійснює регулярний контроль за виконанням запланованих заходів; забезпечує своєчасний виїзд слідчих на місця подій по заявах і повідомленнях про злочини, які належать до підслідності слідчих органів внутрішніх справ, та їх якісну роботу з документування протиправних дій; за погодженням з начальником органу внутрішніх справ залучає до роботи із забезпечення розслідування обставин у кримінальних справах необхідні сили інших служб, а також технічні та інші засоби; щомісячно формує перспективний план розслідування кримінальних справ, який подає до слідчого управління (відділу); забезпечує щомісячне складання планів розслідування у кримінальних справах про злочини минулих років; заслуховує слідчих з питань розслідування кримінальних справ, виконання планів роботи і підвищення їх професійної майстерності, а також взаємодії з працівниками оперативних служб; за окремим графіком заслуховує членів слідчо-оперативних груп про результати роботи з розкриття і розслідування конкретних злочинів; припиняє факти втручання в процесуальну діяльність слідчих не уповноважених на те законом осіб; аналізує оперативну обстановку, стан роботи з розслідування злочинів, результати діяльності слідчого відділу (відділення) і кожного слідчого; щомісячно організовує перевірки зберігання вилучених з місць подій слідів, інших речових доказів та їх повне й ефективне використання в розкритті злочинів; у межах своєї компетенції видає розпорядження, вказівки з питань досудового слідства; щомісячно разом зі звітом подає (за необхідності) до слідчого управління (відділу) ГУМВС, УМВС, УМВСТ подання про заохочення слідчих, які сумлінно ставляться до виконання своїх функціональних обов'язків і досягли високих результатів у роботі, а також про покарання за допущені порушення законності і дисципліни; розробляє і здійснює заходи щодо вдосконалення досудового слідства, вносить відповідні пропозиції начальнику органу внутрішніх справ, вищого органу досудового слідства з цього питання; забезпечує впровадження в практику роботи слідчих рекомендації щодо наукової організації праці, використання сучасної криміналістичної техніки, передового досвіду і нових методів розслідування окремих видів злочинів; аналізує стан матеріально-технічного забезпечення слідчих та щоквартально інформує про наявні недоліки з цих питань начальника слідчого управління (відділу) ГУМВС, УМВС, УМВСТ; особисто проводить із слідчими заняття в системі службової підготовки, забезпечує своєчасне внесення змін до кодексів і вивчення кожним співробітником нових законодавчих і відомчих нормативних актів, які регламентують діяльність органів досудового слідства.

Отже, як самостійний суб'єкт кримінально-процесуальної діяльності, начальник слідчого підрозділу здійснює не лише процесуальний контроль, але й при необхідності, управлінський вплив, тобто дає слідчим письмові вказівки, обов'язкові для виконання. Він має право перевіряти кримінальні справи, давати вказівки

слідчому про провадження досудового слідства, про притягнення як обвинуваченого, про кваліфікацію злочину й обсяг обвинувачення, про направлення справи про провадження окремих слідчих дій, передавати справу від одного слідчого до іншого, доручати розслідування справи декільком слідчим, а також брати участь у провадженні досудового слідства й особисто провадити досудове слідство, керуючись при цьому повноваженнями слідчого.

Приймаючи до уваги те, що, як у чинному КПК України, так і у відомчих нормативних актах системи МВС відсутня чітка регламентація процесуальних та адміністративних повноважень начальника слідчого підрозділу, пропонуємо вище приведений та, на нашу думку, вичерпний перелік його процесуальних повноважень закріпити у ст.114-1 КПК, та у п.4 Типового положення про слідчий відділ, відділення, групу міського, районного, міськрайонного, лінійного управління, відділу, відділення ГУМВС, УМВС, УМВСТ, підрозділу спеціальної міліції, а відповідно адміністративні повноваження тільки у п.4.1 Типового положення.

Таким чином, сутність, контролю та нагляду за діяльністю слідчих підрозділів органів внутрішніх справ полягає в перевірці відповідності діяльності останніх встановленим кримінально-процесуальним законодавством та відповідними підзаконними актами приписам, отриманні інформації про підлеглі підрозділи, фактичний стан справ на підконтрольних об'єктах, виявленні позитивного досвіду та прорахунків в прийнятих управлінських рішеннях та стилі роботи як керівників слідчих підрозділів, так і

окремих слідчих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тертишник В.М. Кримінально-процесуальне право України: Підручник. –К.: АСК, 2003. –1121 с.
2. Гуляев А.П. Следователь в уголовном процессе. -М.: Юрид. лит., 1981. -189 с.
3. Шандула О.О. Деякі проблеми прокурорського нагляду та відомчого контролю за додержанням законів у стадії порушення кримінальної справи // Проблеми законності. –2001. -№ 49. –С.175-181.
4. Закон України "Про прокуратуру" від 05.11.1991 р. // ВВР України. –1991. –№ 53. –Ст.793.
5. Баулін О.В., Карпов Н.С. Процесуальна незалежність і самостійність слідчого та їх правові гарантії. -К.: НАВСУ, 2001. -232 с.
6. Погорецький М.А. Кримінально-процесуальні правовідносини: структура і система: Монографія. –Х.: АРСІС, 2002. –159 с.
7. Жилін Л.С. Прокурорський нагляд за додержанням законів при провадженні слідчих дій: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.10 /Нац. юрид. акад. ім. Я. Мудрого. -Х., 1999. –18 с.
8. Шадрин В.С. Обеспечение прав личности при расследовании преступлений. –М.: Юрлитинформ, 2000. – 299 с.

Надійшла до редколегії 17.04.2006

ГОРЕЛОВ М.А. КОНТРОЛЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЛЕДСТВЕННЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ОРГАНОВ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

Рассмотрены теоретико-правовые вопросы контроля деятельности следственных подразделений ОВД и сформулированы рекомендации его усовершенствования.

***

GORELOV M.A. CONTROL OF ACTIVITY IN INVESTIGATORY DIVISIONS OF LAW-ENFORCEMENT ORGANS

Theoretic-legal questions of the control in activity of investigatory division's law-enforcement organs are considered and recommendations of its improvement are formulated.

УДК 347.94+343.102

О.М. ЖУРОВА

Кримський юридичний інститут Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ДОПУСТИМОСТІ ДОКАЗІВ, ОТРИМАНИХ В РЕЗУЛЬТАТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ¹

Розглядаються проблемні питання допустимості доказів, отриманих при провадженні оперативно-розшукової діяльності та пропонуються критерії визначення їх допустимості.

Попередній досвід фахівців з організації ОРД визначив способи зібрання доказів по кримінальним справам,

що в суттєвій мірі сприяло розвитку подальших досліджень щодо визначення допустимості доказів, які отримані в результаті оперативно-розшукової діяльності [1, 2].

Кримінально-процесуальним законодавством України (розділ 5 Кримінально-процесуального кодексу, далі -

¹ Первинна рекомендація з напрямку досліджень: канд. юрид. наук Сергєєв А.В. (ХНУВС)